USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Viktorem Klímou, advokátem se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 6. 2020, č. j. 28 Az 15/2019 - 82,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Viktora Klímy **se určuje** částkou 6 353 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 8. 7. 2019, č. j. OAM-284/ZA-ZA11-ZA05-2018, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Přisvědčil žalovanému, že azylově relevantní tvrzení žalobce nejsou věrohodná. Vycházel přitom z porovnání údajů, které žalobce sdělil v předchozím a nynějším řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v aktuální žádosti zopakoval, že důvodem odchodu z vlasti bylo pronásledování pro činnost vykonávanou pro opoziční politické strany. V průběhu pohovoru k aktuální žádosti jej žalovaný upozornil na rozpory v jeho současných a dřívějších tvrzeních, tyto však žalobce uspokojivým a přijatelným způsobem nevysvětlil. Jedná se přitom o zásadní rozpory. Konkrétně krajský soud poukázal na to, že žalobce při

pohovoru dne 5. 4. 2018 k druhé (nynější) žádosti uvedl, že jeho problémy v souvislosti s tiskem propagačních materiálů pro opoziční strany začaly v říjnu 2015, kdy k němu do zaměstnání přišli lidé v civilu a začali ho zastrašovat. Dvakrát byl předveden na policejní stanici, kde byl bit a bylo mu vyhrožováno. K zatčení došlo v květnu 2016, kdy na stanici strávil dva až tři dny. Podruhé (někdy v roce 2016) byl předveden ze stejného důvodu a držen 4 až 5 hodin. Při prvním pohovoru dne 15. 3. 2017 však výslovně uvedl, že poprvé byl zadržen v lednu 2016 na mítinku a byl držen na policejní stanici dva dny. Až druhé zatčení souviselo s tiskem materiálů. Když byl žalobce na uvedený rozpor upozorněn, uvedl, že se minule asi špatně vyjádřil, a že důvodem obou zatčení byl tisk materiálů. Zadržení na mítinku si již nepamatuje. Další rozpor shledal soud v popisu tisku propagačních materiálů pro opoziční strany. Dle výpovědi k aktuální žádosti žalobce tiskl materiály v rámci své pracovní činnosti a tuto činnost nemohl nijak ovlivnit, protože to byly zakázky a on byl zaměstnancem. V předchozím řízení však tvrdil, že materiály tiskl pouze doma pomocí techniky donesené z práce, a že u něj policie konala domovní prohlídky, při kterých tuto techniku nenašla, protože nevěděla, jak vypadá. Po upozornění na uvedené rozpory žalobce opět tvrdil, že se jedná o nedorozumění. Další rozpor se týkal údajného falešného obvinění žalobce v zemi původu. Dle aktuální výpovědi byl ve vlasti obviněn z napadení několika policistů. V předchozí výpovědi uvedl, že proti němu bylo zahájeno trestní řízení pro obvinění z vraždy tří policistů. Po upozornění na nesrovnalosti žalobce uvedl, že se jednalo o napadení s následkem smrti nebo ublížení na zdraví a že je obvinění smyšlené. Dle krajského soudu mohly nesourodý popis tohoto falešného obvinění způsobit nepřesnosti při překladu. O nedorozumění či běžné zapomínání se však nemohlo jednat v případě rozdílných údajů ohledně samotné politické činnosti, která měla být důvodem tvrzených problémů žalobce. O obsahu této činnosti totiž žalobce pokaždé vypovídal jinak. Jeho tvrzení činí nevěrohodnými i předložené potvrzení Ázerbájdžánského výboru proti mučení ze dne 27. 5. 2016. Dle Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 5. 2019 se totiž jedná o organizaci pod plnou kontrolou policejního aparátu, která případy mučení naopak zakrývá a zpochybňuje. Články doložené žalobcem pak mají velmi nízkou vypovídací hodnotu; nelze učinit úsudek ohledně okolností jejich vzniku a autenticity. Autorem internetového příspěvku na stránkách Y je navíc sám žalobce. Žalovanému nelze vytýkat, že se v rozhodnutí nezabýval tvrzením žalobce, že byl v České republice napaden dvěma muži, kteří mu měli vyhrožovat. Tvrzení bylo nekonkrétní, žalobce měl incident ohlásit až tři dny poté, přičemž policie údajně nevyhotovila žádný záznam. S ohledem na nevěrohodnost žalobce je tento tvrzený incident bezvýznamný a nesvědčí o tom, že by byl žalobce vystaven pronásledování z politických důvodů.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Zpochybnil závěr krajského soudu a žalovaného o své nevěrohodnosti. Rozpory týkající se tisku agitačních materiálů vznikly zřejmě nepřesností v tlumočení. U rozporů ohledně zatčení zdůraznil, že důvody jednotlivých zatčení nelze jednoznačně rozlišovat. Podstatné je, že souvisely s uplatňováním jeho politických práv. Žalovaný a krajský soud se dle jeho názoru řádně nevypořádali s tvrzením, že byl ve vlasti pronásledován a že mu hrozí pronásledování do

budoucna. Zpochybnil rovněž relevanci Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 5. 2019. Není zřejmé, jak byly tvrzené informace o nefunkčnosti Ázerbájdžánského výboru proti mučení získány. Závěr o činnosti tohoto výboru je nepřezkoumatelný, neboť nemá oporu ve správním spise. Navíc tyto informace nevylučují, že v případě stěžovatele výbor řádně jednal. Stěžovatel dále nebyl řádně poučen podle § 10 odst. 5 zákona o azylu o možnosti zajistit si lékařské vyšetření zaměřené na zjištění známek pronásledování nebo vážné újmy. Rozhodnutí žalovaného vůbec nepracovalo s možností lékařského vyšetření, je proto nepřezkoumatelné. Krajský soud pochybil rovněž tím, že přísně hodnotil rozpory ve výpovědi stěžovatele a zlehčil vypovídací hodnotu novinových článků. Zatímco novinové články obecně odmítl jako důkazní prostředek, nepodloženou Informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 5. 2019 připustil. To svědčí o nerovnosti účastníků před soudem. Závěrem stěžovatel zpochybnil institut přijatelnosti kasační stížnosti.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyjádřil nesouhlas s kasačními námitkami. Rozpory v jednotlivých výpovědích stěžovatele považuje za závažné. Stěžovatel navíc na vysvětlení těchto rozporů téměř rezignoval. Kasační stížnost je obecně formulovaná a ničím nepodložená. K relevantnosti informací poskytnutých Ministerstvem zahraničních věcí žalovaný uvedl, že zastupitelské úřady jsou zřízeny za účelem plnění služby úkolů v zahraničí. Protože se jedná o české oficiální úřady, je nutné předpokládat, že jimi poskytnuté informace splňují požadavky na relevantnost a objektivitu. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost zamítnout, případně ji pro nepřijatelnost odmítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[7] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního

postavení stěžovatele. Posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[8] Stěžovatel poukázal na nepřezkoumatelnost rozsudku. K tomu, kdy jsou správní či soudní rozhodnutí nepřezkoumatelná, se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného požadavkům stanoveným výše uvedenou judikaturou vyhovují. Krajský soud se zabýval všemi žalobními námitkami a tyto srozumitelně vypořádal. Řádně se zabýval rovněž otázkou pronásledování stěžovatele. Je zřejmé, že s ohledem na závěr o nevěrohodnosti tvrzení stěžovatele nevyhodnotil tuto hrozbu jako reálnou, a to ani *pro futuro*. Rozhodnutí žalovaného nelze považovat za nepřezkoumatelné pro absenci úvahy o lékařském vyšetření stěžovatele za účelem osvědčení mučení. S ohledem na to, že žalovaný založil své rozhodnutí na zpochybnění samotné věrohodnosti stěžovatele, nevyvstala v řízení zjevně potřeba provedení lékařského vyšetření. Nelze navíc přehlédnout, že od tvrzeného incidentu uplynuly ke dni zahájení řízení o žádosti stěžovatele téměř 2 roky. Námitka, že stěžovatel nebyl ve správním řízení poučen o možnosti požádat o lékařské vyšetření dle § 10 odst. 5 zákona o azylu, pak nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, a je proto podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[9] Co se týče polemiky stěžovatele s institutem přijatelnosti kasační stížnosti, odkazuje zdejší soud na usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 11. 2006, sp. zn. I. ÚS 597/06, ze dne 22. 3. 2012, sp. zn. II. ÚS 2283/11, či ze dne 15. 7. 2016, sp. zn. II. ÚS 948/16.

[10] Převážná část kasační argumentace spočívá v tom, že závěr žalovaného a krajského soudu o nevěrohodnosti tvrzení stěžovatele je chybný. Rozpory ve výpovědích stěžovatel považuje za minimální a odůvodňuje je chybami v překladu. Otázkou věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval (viz např. rozsudky ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010 - 182, ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64, ze dne 27. 9. 2019, 4 Azs 345/2018 - 32, či ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009 - 98). Z uvedených rozsudků vyplývá, že v mnoha případech je rozhodným důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se pak stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle jeho výpovědi. V případě, že výpověď či výpovědi žadatele jsou rozporné, je podstatné, zda se jedná o drobné, vysvětlitelné rozpory, či jde o rozpory podstatné. Krajský soud i žalovaný přitom dospěli ke správnému závěru, že v nyní posuzovaném případě se ve výpovědích stěžovatele objevily rozpory významné, které v žádném případě nelze vysvětlit pouhou chybou v překladu či nedorozuměním. V případě tisku propagačních materiálů si stěžovatel protiřečil v tom, kde k dané činnosti docházelo (viz výše). V případě zatčení pak nešlo jen o nepřesnosti v otázce důvodů zatčení, ale o rozpory v celkovém popisu okolností, za nichž k zatčení mělo dojít. Zatímco poprvé detailně popsal zatčení při demonstraci v lednu 2016 včetně téma a místa akce, jejího povolení, účastníků a závažnosti následků pro jeho osobu, podruhé vůbec toto zatčení nezmínil a na přímý dotaz uvedl, že si ho nepamatuje.

U zatčení v květnu 2016 udával různé okolnosti (původně uváděl, že byl na stanici brutálně odvlečen v podvečer při návratu z procházky s rodinou v parku, nyní tvrdil, že byl zadržen cestou do práce), délku zadržení (původně do poledne druhého dne, nyní 2-3 dny) i svůj následný postup (původně tvrdil, že nebylo možné si jakkoliv stěžovat, neboť by mu hrozilo další mučení, nyní uvedl, že se obrátil na Ázerbájdžánský výbor proti mučení, který mu vystavil dne 27. 5. 2016 potvrzení o incidentu). Existenci potvrzení o mučení v původní výpovědi nedoložil, ba ani nezmínil. Z uvedeného je zřejmé, že rozpory v jednotlivých výpovědích jsou naprosto zásadní, přičemž se z podstatné části týkají významných životních událostí stěžovatele, na kterých zakládá důvodnost své žádosti o mezinárodní ochranu. Stěžovatel v obou výpovědích poskytl konkrétní informace a detailní popis událostí. Tyto popisy se však navzájem vylučují. Rozhodně se přitom nejedná o dílčí nepřesnosti, jak se snaží tvrdit stěžovatel. Závěry žalovaného a krajského soudu o nevěrohodnosti stěžovatele proto plně odpovídají výše uvedené judikatuře, na kterou zdejší soud odkazuje.

[11] Jestliže žalovaný a krajský soud dospěli ke správnému závěru o tom, že zásadní rozpory ohledně podstatných skutkových okolností tvrzeného pronásledování stěžovatele činí jeho výpověď (jeho azylový příběh) jako celek nevěrohodnou, nelze na základě jeho tvrzení učinit závěr o hrozbě pronásledování. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen prokazovat své pronásledování pouze svou vlastní věrohodnou výpovědí. Věrohodnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu má tedy v azylovém řízení velký význam. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008 - 105, pak platí, že „[n]*evěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu*.“

[12] K námitce, že krajský soud vycházel z Informace Ministerstva zahraničních věcí a odmítl stěžovatelem předložené články z internetu Nejvyšší správní soud uvádí, že použité podklady pro rozhodnutí musí být (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS). Krajský soud neodmítl články předložené stěžovatelem obecně, ale jasně zdůvodnil, proč je nepovažuje za relevantní. Poukázal na to, že v případě internetového příspěvku je autorem sám stěžovatel, u ostatních internetových článků nelze ověřit jejich autenticitu a u novinového článku nelze učinit úsudek o okolnostech jeho vzniku a motivaci autora. Proti tomuto hodnocení stěžovatel žádné konkrétní námitky nevznesl. Co se týče Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6. 5. 2019, tato vychází z poznatků o činnosti Ázerbájdžánského výboru proti mučení sdělených zastupitelským úřadem v Baku, tedy ze zdroje, jenž je možné považovat za věrohodný a objektivní. Obsah této informace nadto plně konvenuje poznatkům zdejšího soudu (viz usnesení ze dne 29. 1. 2020, č. j. 2 Azs 210/2019 - 54, z něhož vyplývá, že potvrzení tohoto typu se v Ázerbájdžánu mnohdy vystavují nikoliv na základě skutečných událostí, ale za úplatu).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2020 byl stěžovateli podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ustanoven zástupcem Mgr. Viktor Klíma, advokát se sídlem Melantrichova 477/20, Praha. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci za řízení o kasační stížnosti odměnu za dva úkony právní služby, kterými jsou doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a návrh na vydání předběžného opatření [§ 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu]. Za první úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], za druhý úkon právní služby náleží zástupci stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 1 550 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5., advokátního tarifu ve výši jedné poloviny v souladu s návětím § 11 odst. 2 advokátního tarifu]. Odměna za oba úkony se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, činí tedy 5 250 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani, tj. o 1 102,50 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak po zaokrouhlení činí 6 353 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

[16] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za úkon právní služby - první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu]. Zástupce stěžovatele zastupoval již v řízení před krajským soudem, s věcí byl dostatečně seznámen, a ustanoven byl toliko s ohledem na finanční situaci stěžovatele, který si již nemohl dovolit hradit služby advokáta. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod k přiznání odměny za úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení. K tomuto přiměřeně srovnej rozsudky zdejšího soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 7 Azs 334/2018 - 34, ze dne 29. 3. 2019, č. j. 9 Azs 446/2018 - 21, ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 76/2019 - 39, nebo ze dne 22. 8. 2019, č. j. 3 Azs 241/2019 - 48.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. prosince 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu